

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II

Nr. 55

(CCIL)

Joi,

21

februarie

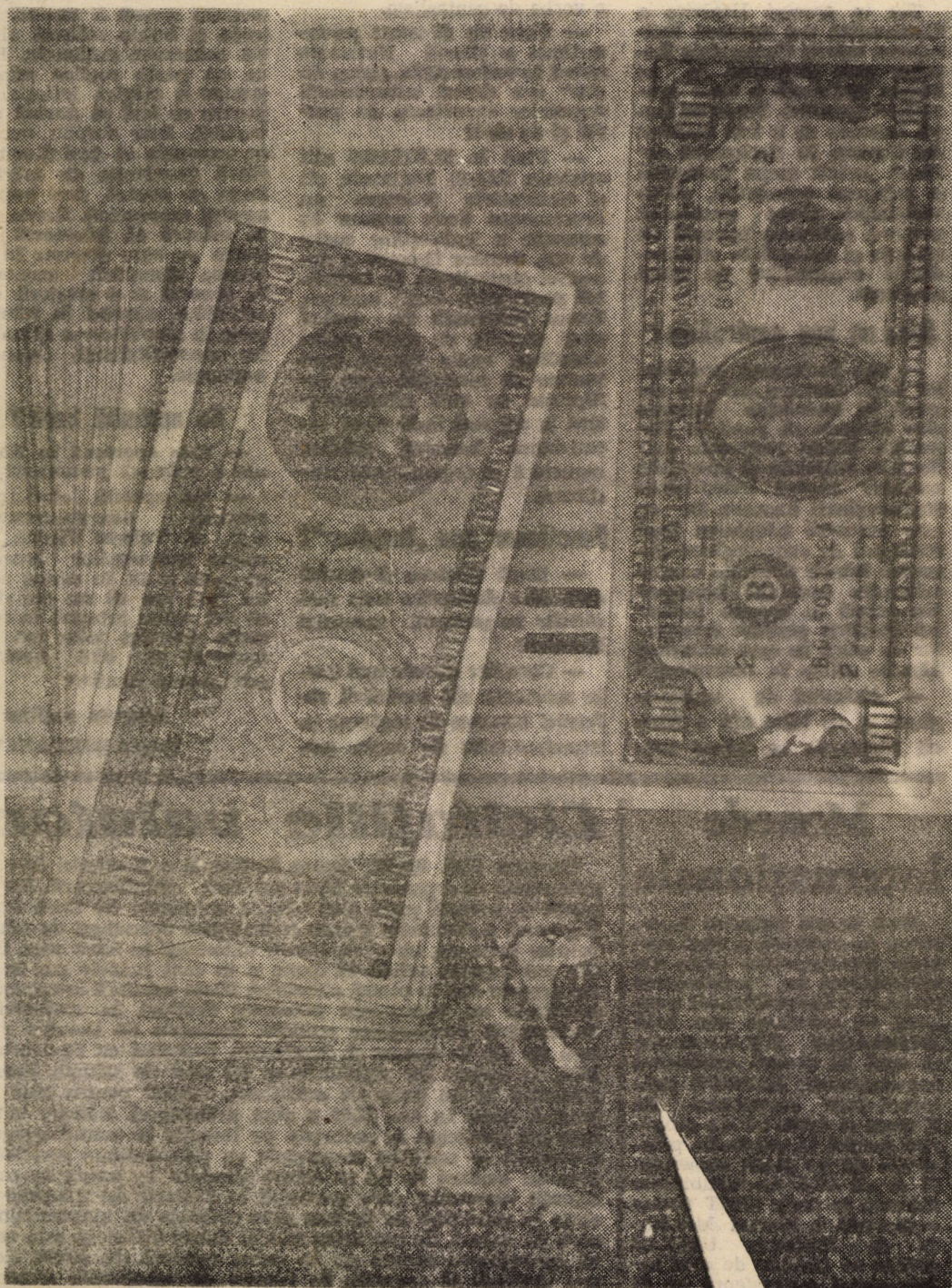
1991

3 lei

CUGETUL ZILEI

„Așa dar, e liber oricine de-a specula capitalul său, legile o permit. Dar sigur este că prin speculă averea tuturor nu câștigă nimic. Ea câștigă prin producție, prin negoț, nu prin joc de bursă“.

MIHAI EMINESCU

**Vai cât e de greu
să fii astăzi**

Foto: Radu STANESE

Convertibilitate sau inflație?

Convertibilitatea este și va rămâne o noțiune cu multiple înțelesuri. În sensul cel mai larg, o monedă este „convertibilă“ fie în mărfuri și servicii diverse (satisfăcând astfel chiar scopul ei fundamental de etalon al valorii), fie într-o altă monedă sau echivalent. În sistemele monetare anterioare primului război mondial convertibilitatea presupunea existența etalonului — aur/argint, băncile de emisiune aveau obligația de a schimba la cerere bancnotele în monede din metal prețios.

În economia contemporană nu se mai pune problema folosirii etaloanelor aur/argint, nici un stat nemaivind în funcție tipul de convertibilitate prezentat. Astăzi, convertibilitatea integrală a unei monede naționale presupune posibilitatea de a fi schimbată liber și fără restricții cu altă monedă sau de-veze. Condițiile necesare și suficiente pentru ca o monedă națională să fie convertibilă sînt următoarele: 1) unitatea monetară națională să aibă un conținut în aur care să corespundă strict cu puterea ei de cumpărare; 2) producția de mărfuri și piața serviciilor să satisfacă complet consumul intern și să aibă disponibilități și competitivitate pentru export; 3) prețurile practicate în economia națională să fie comparabile cu media prețurilor în economia mondială; 4) balanța de plăți să fie excedentară sau, în cel mai rău caz, echilibrată; 5) să existe rezerve valutare sau în aur care să permită convertirile solicitate și menținerea monedei la bursele de valori.

Pînă în 1989, nici unul din statele socialiste nu a reușit convertibilitatea monedei naționale. A existat o „pseudoconvertibilitate“ prin intermediul rublei transferabile, la care s-a renunțat în urma evenimentelor politice din est. După alegerile din 20 mai 1990, guvernul premierului Petre Roman a declarat că se intenționează ajungerea cît se poate de rapidă la convertibilitatea leului. La 9 luni după promisiune, aceasta apare cel puțin himerică, cînd producția efectivă de bunuri și servicii înregistrează o scădere considerabilă. Dintre cele cinci condiții obligatorii guvernul și-a direcționat eforturile pentru satisfacerea celei ce vizează echivalența prețurilor, celelalte nepărînd a avea perspective de realizare. Piața internă de bunuri și servicii suferă de subofertă cronică. Balanța de plăți este deficitară, iar de rezerve valutare consistente nu poate fi vorba. România pare mult mai aproape de o prăbușire vertiginosă a monedei naționale, decît de realizarea convertibilității.

Înlocuirea pe plan mondial a monedei cu echivalent în metale prețioase cu moneda de hirtie (bancnota), neconvertibilă liber în aur, prezintă avantaje și dezavantaje. Avantajul principal îl oferă posibilitatea emisiunii unei mase monetare pe piață fără a exista o relație strictă a acesteia cu cantitatea de aur din depozite, realizînd acoperirea ei prin valoarea mărfurilor lansate în mecanismele de piață într-un interval de timp determinat, dependent de viteza de rulare a masei monetare. Forțarea cursului monedei de hirtie — fenomen evident în România după liberalizarea prețurilor — a făcut posibilă dezvoltarea accelerată a inflației. Prin intermediul ei statul își pune la dispoziție o parte a puterii de cumpărare a monedei de care mai înainte beneficiau deținătorii acesteia. Ca urmare, nivelul de trai și calitatea vieții prezintă tendințe accentuate de scădere. Fenomenul este cu atît mai grav cu cît criza pe care o are la bază se caracterizează prin subproducție și blocarea mecanismelor economice. Afirmatia poate fi susținută suficient prin existența semiinstituționalizată a „bursei negre“, ce caracterizează prin definiție economiile ce nu satisfac cererea. Prin forțarea cursului leului se pare că guvernul Roman își propune să acopere artificial deficiențele de producție prin subconsum. (Exemplu practic: umplerea magazinelor cu mărfuri al căror preț este inaccesibil cumpărătorului). Măsurile luate anul trecut pentru eliminarea bursei negre par a indica tendința preluării de către stat a funcțiilor acesteia: procurarea din import a unor mărfuri ieftine și deficitare la noi, care apoi sînt vîndute la prețuri mari în lei (exemplu: țigările, băuturile, televizoarele, aparatura audio, dulciurile, cosmeticile etc.).

Fără a contesta valoarea teoretică a soluțiilor propuse prin ceea ce se numește „reforma economică“, credem că se poate constata că punerea lor în practică este departe de a da rezultatele promise de teorie. Criza se adîncește pe zi ce trece și riscăm să ajungem la o „convertibilitate“ nedorită: 1 leu = 0,000... grame aur fin.

Eugen IORDĂNESCU

DIN SUMAR: Licitația valutară (pag. 2); Hotărîrea Guvernului privind salariile în Societățile Comerciale (pag. 3); Greva ceferiștilor — dialog ratat (pag. 4)

Reforma structurilor bancare

— Care au fost considerentele care au determinat restructurarea actualului sistem bancar?

— Restructurarea sistemului bancar face parte integrantă din procesul global de tranziție spre economia de piață. Economia de piață se bazează pe bani, prețurile, dobânzile, creditele se exprimă în bani, totul se transformă în bani, respectiv în profit sau pierderi. Politica monetară este în toate țările cu economie de piață o pirghie esențială alături de politica de credit, fiscală și bugetară. România nu se poate integra în economia mondială dacă nu se realizează o economie de piață. În concluzie, putem conchide că reforma bancară este esențială pentru funcționarea în practică a economiei de piață. Sistemul bancar preluat de la dictatură a fost totalmente neadecvat, el reflectând un dezechilibru atât tehnologic cât și profesional. În fapt, băncile erau apreciate ca un simplu executant, calculele de eficiență care se realizau de specialiști erau în contradicție cu dictatura și nu aveau practic nici o valoare,

BANCA — CENTRU AL ECONOMIEI DE PIAȚĂ

— interviu cu dl. ec. Stelian BRAICA, directorul Sucursalei Județene Sibiu a Băncii Naționale —

deciziile se luau de C.S.P., Comitetul Central și mai ales de cei doi dictatori.

Restructurarea bancară operează pe plan instituțional, psihoprofesional și funcțional. Pe plan instituțional sistemul bancar a demarat construirea a două etaje. La nivelul superior se situează Banca Națională (banca băncilor) cu atribuțiuni în stabilitatea monetară și administrarea resurselor valutare și de credite ale țării. Al doilea etaj este constituit din Băncile Comerciale, Banca de Dezvoltare, Banca Agricolă, Băncile de Economii, care lucrează direct cu unitățile, cooperativele și sectorul particular.

— Este adevărat că Banca Națională s-a transformat în Bancă Comercială începând cu 1.XII.1990, așa cum a fost inserată informația în coloanele ziarului local „TRIBUNA“?

— Îmi manifest regretul că s-a strecurat această inexactitate, fapt ce s-a reflectat negativ în interpretări subiecti-

ve formulate de diverși specialiști. La timpul respectiv, am intervenit formulând corecturile ce se impuneau în ziarul mai sus menționat. Pentru o informare corectă facem precizarea că în baza Hotărârii Guvernului României, nr. 1011/4.09.1990, Banca Națională s-a reorganizat devenind Bancă Centrală a statului, având în principal următoarele atribuțiuni: • supravegherea monedei, creditului, a bunei funcționări a sistemului bancar; • reglementarea raporturilor între lei și valutele străine; • emiterea în exclusivitate a biletelor de bancă și baterea monedei metalice cu putere de circulație legală pe întreg teritoriul țării; • gestionarea rezervelor valutare ale statului; • asigurarea decontărilor și mișcărilor de fonduri între instituții bancare și financiare.

Tot în aceeași Hotărâre a Guvernului s-a aprobat înființarea Băncii Comerciale Române prin preluarea de la Banca Națională a unor operațiuni specifice. Proiectul Legii bancare ce a fost înaintat de Guvern la Parlament reflectă juridic etapa strategică a reformei economice, etapa viabilizării sferei circulației printr-o activitate bancară de calitate și aliniată la standardele economiilor de piață avansate.

Spre un nou centralism?

— Din lecturarea proiectului Legii bancare (art. 31) rezultă că societățile bancare sînt obligate să pună la dispoziția Băncii Naționale evidențele, conturile și operațiile exclusiv pentru îndeplinirea supravegherii bancare. De ce este necesară adoptarea unei funcțiuni de supraveghere din partea Băncii Centrale asupra celorlalte instituții bancare? Nu există în aceasta pericolul dirijării contrar intereselor de piață în care activează băncile aflate în concurență?

— Atributul de supraveghere și de influență a Băncii Naționale ca bancă cen-

trală provine din rolul esențial al banilor și creditului în economia de piață. Banca Națională este singura împuternicită să emită monedă. Noțiunea de monedă se face în deplină concordanță cu necesitățile generale ale economiei și nu de ale unui agent economic sau altuia. Banca noastră este girantul economiei naționale și va funcționa în numele intereselor acestora. Având în vedere un grad sporit de independență, inclusiv față de Guvern, Banca Națională nu va mai finanța automat cheltuieli bugetare, iar prin emisiune monetară va influența celelalte instituții de credite care se vor alimenta de la Banca Centrală cu masa monetară. Aceste pirghii care intră în atribuțiunile tuturor băncilor centrale din țările occidentale garantează politica monetară echilibrată. Nu e vorba de centralism.

— Care va fi noua personalitate a Băncii Naționale având în vedere că în „epoca de aur” era direct subordonată organelor superioare de partid și de stat?

— Pînă la 22.XII.1989 atît centrala Băncii Naționale cît și sucursalele județene nu reprezentau decît organe de execuție a indicațiilor sosite de sus, urmare firească a excesivei centralizării. În contextul proiectului Legii bancare, Banca Națională va trebui să-și exercite cu mult profesionalism unele funcții care înainte de revoluție, erau înfăptuite pe cale administrativă la cel mai înalt nivel ca: emisiunea bancară, politica monetară și expansiunea creditului.

Funcționar sau „bancher“?

— După părerea d-voastră care sînt domeniile cele mai dificile în procesul reformei bancare?

— Consider că cele mai grele momente ale realizării reformei bancare se regăsesc în transformările de ordin psi-

hoprofesional al lucrătorilor noștri. În prezent salariații băncii trebuie să reflecte a-supra trecutului. Ei nu mai îndeplinesc atribuțiuni de funcționari, de controlori mărunți, ci pe cele de analiști, adevărați bancheri care să-și asume riscul în acordarea unui credit, să studieze cu multă profunzime măsurile asiguratorii, asumîndu-și totodată și curajul afacerii. Bancherul, mai mult decît agentul economic, privește în viitor, studiază evoluția viitoare a ciclului de afaceri, profitabilitatea diferitelor activități economice. Cum moneda și creditul sînt omniprezente în sfera economică, banca este chemată ca folosind aceste pirghii să determine rentabilitatea nu numai a unui client, ci în general a economiei, asumîndu-și un rol primordial în promovarea eficienței.

— Care sînt speranțele de trecere la convertibilitatea leului?

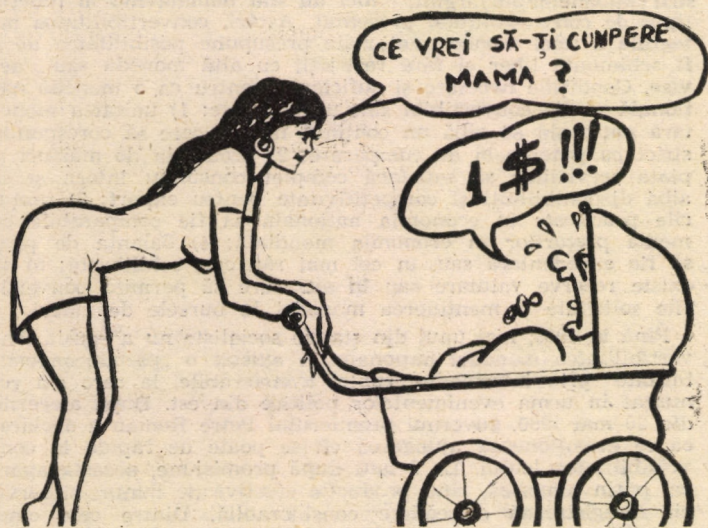
— Convertibilitatea monedei naționale este o sarcină de mare importanță cerevine atît Băncii Centrale, cît și întregului sistem financiar. Moneda și banca reflectă situația economiei naționale. Banca nu poate realiza minuni, pentru a stăpîni inflația sau pentru ca leul să devină convertibil. Este absolut necesar ca economia să devină competitivă (producția de mărfuri, forța de muncă, deci implicit agenții economici). Banca este în măsură să folosească pirghiile de care dispune în favoarea stimulării economiei în general și a creșterii rentabilității, ajutînd în felul acesta la amplificarea speranțelor convertibilității monedei naționale.

Se schimbă banii?

— Este oportună în România o reformă monetară?

— La această întrebare a răspuns vice-guvernatorul B.N., dl. Valeriu Vierță, în cadrul interviurilor acordate la radio și tv. În cursul acestei luni, așa că nu pot decît să mă raliez integral la referirile domniei sale: nu este oportună și nici necesară schimbarea banilor!

Interviu realizat de
Eugen IORDANESCU

Impozitul pe salariu, colacul de salvare al bugetului statului

Nu înțelegem impozitarea salariilor în lipsa liberalizării salariilor, tot așa cum nu înțelegem liberalizarea prețurilor în lipsa produselor pe o piață liberă. Guvernul Roman și-a propus un țel, de altfel necesar țării — privatizarea într-o economie de piață, dar, se pare, nu vrea să țină cont de nici o critică riscînd o izolare tot mai mare față de problematica socială pe care o determină.

Una din ultimele hotărîri cu implicații majore în viața omului este cea cu privire la impozitarea venitului lunar al fiecărui cetățean care înlocuiește Legea nr. 1/1977, cu privire la aportul la bugetul statului prin cote fixe aplicate asupra fondului de salarizare. Se susține în H.G. nr. 52/1991, faptul că nu se modifică salariul net. Să urmărim tabelul de mai jos în care se calculează veniturile unei persoane cu un salariu net de 3550 lei, cu sau fără copii, conform celor două acte normative:

Nr. crt.	Specificație	Conform Legii 1/1977		Conform H.G. 52/1991	
		fără copii	cu copii	fără copii	cu copii
1.	Salariu tarifar brut	—	—	4280	4280
2.	Salariu tarifar net	3550	3550	3550	3550
3.	Sporul de vechime (15%)	533	533	642	642
4.	Compensarea prețurilor (pe persoană)	750	750	975	975
5.	Fond de salarii	4833	4833	—	—
6.	Venit impozabil	—	—	5897	5897
7.	Impozitul pe fondul de salarii (15,5%) (pe persoană)	749	749	—	—
8.	Impozit pe venit	—	—	1325	1060
9.	Contribuția pentru copii	180	—	—	—
10.	Contribuția pentru pensia suplimentară (3%)	145	145	128	128
11.	Ajutorul pentru șomaj (1%)	—	—	43	43
12.	Salariu net	4508	4688	4401	4666

Deci, nu se poate spune că salariul net rămîne neschimbat în urma H.G. nr. 52/1991. În cazul ales de noi, persoana fără copii cîștigă mai puțin cu 107 lei, iar persoana cu copii cu 22 lei. Pentru însănătoșirea economiei și a vieții sociale prin reforme, trebuie în primul rînd, să nu ne ascundem în spatele unor iluzii care, mai devreme sau mai tîrziu, vor fi pierdute.

Dorin TEODORESCU

Monede internaționale

De-a lungul timpului încercarea de realizare a unei monede internaționale unice s-a materializat în următoarele propuneri: LIRA-DOLAR (propusă să servească mai întîi schimburilor S.U.A.—Anglia și apoi să devină echivalent internațional); BANCOR (materializează propunerea lui Keynes și urma să fie adoptată parțial în mărfurile principale de pe piața comercială și să aibă convertibilitate ridicată în aur); UNIT (Ilseley — monedă a Uniunii Mondiale de Schimb); UNITAS (White — Unitate de cont internațional echivalentă cu 10 dolari convertibili în aur); GOLDOR (Simon — mijloc de plată garantat în aur de către Fondul Monetar Internațional); MONEDA C.E.E. (Werner — monedă a Comunității Europene caracterizată prin paritate nefructuantă); UNITATEA DE REZERVĂ COLECTIVĂ (d'Estaing — monedă de rezervă și depozit a B.R.I.); FOND UNIT ACCOUNT (unitate de calcul și echivalență, administrată de F.M.I. pentru completarea monedelor de rezervă); UNITATEA EUROPEANĂ DE CONT (un ECU = 2,66 DM, cu valoare puțin fructuantă); EUROSTABLE (unitate de cont de schimb și reglementări).

Unele dintre propuneri nu au fost niciodată aplicate, iar cele aplicate nu au ajuns la cotele de eficiență dorite.

Licitafțiile valutare

Conform H.G. 9/1991, Banca Națională a României este împuternicită să organizeze piața valutară interbancară. Participanții la această piață sînt băncile autorizate de către Banca Națională a României pentru a desfășura operațiuni de schimb valutar între ele, cît și cu clienți autorizați în acest sens. Băncile pot negocia valută în nume și în cont propriu sau în nume propriu dar în contul clientului. Piața valutară interbancară constituie un instrument economic destinat în exclusivitate desfășurării tranzacțiilor curente. Ședințele de licitație valutară au loc în fiecare zi lucrătoare, începînd cu 18 februarie 1991, în cadrul lor stabilindu-se un curs de schimb liber al dolarului în lei (curs de echilibru), valabil pentru ziua respectivă (pînă la ora 12,00 a zilei următoare). Băncile autorizate pot participa la ședințele de licitație în contul agenților economici — societăți comerciale cu personalitate juridică — care au conturi în lei și valută deschise la banca în cauză. Agenții economici care participă la licitație își exprimă dorința și condițiile de licitare prin ordinele de vânzare/cumpărare de valută. Se pot licita numai dolari S.U.A. și este admisă operațiunea numai de la suma minimă de 10.000 dolari sau multipli ai acesteia. În funcție de mențiunile făcute de agenții economici solicitanți, ordinele de vânzare/cumpărare vor participa la licitație pe etape, după cum urmează: 1. Ordinele de vânzare/cumpărare „la primul curs” (cursul de echilibru stabilit în ziua precedentă), ce se execută corespunzător raportului cerere-ofertă. În cazul egalității valorilor cererii și ofertei, acestea se execută integral. 2. Ordinele de vânzare/cumpărare „la cursul cel mai bun” (cursul de echilibru ce se va stabili în acea zi) și la „cursul limitat” (cursul stabilit de agentul economic ca fiind avantajos pentru el, se însumează, stabilindu-se raportul cerere-ofertă. Cursul de echilibru al ședinței se va stabili la nivelul la care se poate executa volumul cel mai mare de ordine de vânzare/cumpărare. La încheierea ședinței comisია validează cursul de echilibru al zilei bancare, ce se dă publicității la ora 13. În cazul în care nu se poate executa nici un ordin, cursul rămîne la nivelul zilei bancare precedente.

Agenții economici care au deschis conturi la Banca Comercială Română — Sucursala Sibiu, și sînt interesați de licitațiile valutare pot obține relații suplimentare la telefonul 1 66 30, interior 15.

ec. Eugen TUBEC,
directorul Sucursalei Sibiu a B.C.R.

Cursul valutar de echilibru: 18.02.1991: 200 lei/1 dolar S.U.A.;
19.02.1991: 200 lei/1 dolar S.U.A.;
20.02.1991: 225 lei/1 dolar S.U.A.

Hotărîrea Guvernului privind salariile în Societățile Comerciale(*)

În baza prevederilor Legii salarizării, Guvernul României hotărăște:

Art. 1 — (1) Salariul tarifar minim net pe țară este de 2525 lei lunar, căruia îi corespunde un salariu tarifar minim brut de 3000 lei lunar, pentru un program complet de lucru de 170 ore, în medie pe lună. Ceea ce reprezintă 14,85 lei/oră net și 17,65 lei/oră brut.

(2) Persoanele fizice și persoanele juridice care angajează personal salariat cu program complet sau program parțial nu pot negocia și stabili salariul tarifar prin contractul individual de muncă sub salariul tarifar orar minim pe țară.

Art. 2 — (1) Sistemul de salarizare pe baza căruia se fixează salariile individuale se stabilește, potrivit legii, prin contracte colective de muncă negociate, avându-se în vedere posibilitățile financiare ale fiecărei societăți comerciale.

(2) Salariile individuale se stabilesc prin contracte individuale de muncă ținându-se seama de rezultatul negocierilor prevăzute la alin. (1) fără a fi limitate.

Art. 3 (1) Pentru frinarea procesului inflaționist în vederea modelării, creșterii salariilor, în cazurile în care se stabilesc prin contracte individuale de muncă, salarii tarifar pe nivelurile prevăzute în Anexa nr. 1, Societățile comerciale suportă un impozit suplimentar calculat în raport cu gradul de depășire a acestora conform prevederilor Anexei nr. 2.

(2) Salariile tarifare orare sau zilnice se stabilesc de comisiile de administrație pe baza salariilor tarifare lunare și a regimului de lucru.

Art. 4 — (1) Pe lângă salariile tarifare, societățile comerciale pot acorda adausuri la acestea sub formă de sporuri, premii, adaus de acord sau altele asemenea, stabilite prin contractul colectiv de muncă.

(2) Sporurile cuprinse în Anexa nr. 3 se pot acorda cu respectarea nivelurilor maxime prevăzute la fiecare din acestea.

În cazul depășirii nivelurilor maxime se aplică sistemul de impozitare prevăzut la art. 5 din prezenta hotărîre.

(3) Societățile comerciale vor pune în aplicare măsurile de îmbunătățire a condițiilor de muncă stabilite împreună cu organele teritoriale de protecția muncii, urmînd ca sporurile acordate să fie preluate prin alte elemente ale sistemului de salarizare în cazurile în care condițiile de muncă s-au normalizat și la aceasta a contribuit personalul de la locul de muncă respectiv.

(4) Pentru Societățile comerciale cu capital majoritar de stat, fondul pentru cointeresarea prin premii a personalului se constituie din veniturile realizate, după acoperirea cheltuielilor în limita a 10 la sută din fondul lunar plătit sub formă de salarii.

Art. 5 — Pentru reducerea presiunii asupra prețurilor prin acordarea unor adausuri la salarii necorelate cu creșterea reală a productivității muncii, suma totală a adausurilor nominalizate în anexa nr. 4 care depășește pe ansamblul Societății comerciale 20 la sută din suma salariilor tarifare cuvenite tuturor angajaților pentru timpul lucrat, se impune cumulată cu profitul impozabil al Societății comerciale.

Art. 6 — Stabilirea sistemului de salarizare prin contrac-

tele colective de muncă, precum și a salariilor individuale se face astfel încît Societatea comercială să poată asigura, pe toată durata aplicării acestora, acordarea drepturilor respective numai la veniturile proprii.

Art. 7 — Pentru orientarea Societăților comerciale la stabilirea sistemului propriu de salarizare pot fi avute în vedere cele prevăzute în anexa nr. 5.

Art. 8 — Atunci cînd negocierile pentru stabilirea sistemului de salarizare pentru anul 1991, nu se finalizează în termen de 30 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei hotărîri, problemele apărute vor fi supuse sistemului de arbitraj reglementat prin Legea privind soluționarea conflictelor colective de muncă.

Art. 9 — Prevederile prezentei hotărîri se aplică și la regiile autonome cu excepția celor cu specific deosebit, stabilite de guvern, pentru care sistemul de salarizare se aplică prin statute.

Art. 10 — (1) La Societățile comerciale cu sediul în România care își desfășoară activitatea în străinătate, salariile pentru personalul român se stabilesc în valută, prin negocieri, în limita sumelor avute în vedere cu această destinație la contractarea lucrărilor cu partenerul extern.

(2) La stabilirea salariilor în valută potrivit alin. (1) nu se aplică sistemul de impozitare prevăzut la art. 3, 4 și 5 din prezenta hotărîre.

(3) În contractele colective de muncă se poate stabili ca o parte din salariu să fie plătit în moneda țării în care se execută lucrările sau în care se încasează contravaloarea acestora, iar diferența să fie plătită în țară, în lei, la cursul oficial în vigoare la data efectuării plăților.

Art. 11 — La Societățile comerciale cu capital străin sau reprezentanțele acestora, care își desfășoară activitatea pe teritoriul României se aplică în mod corespunzător prevederile art. 10.

Art. 12 — Pentru sustragerea de la plata impozitelor prevăzute în prezenta Hotărîre, precum și pentru achitarea cu întârziere a acestora, se suportă de către Societatea comercială sancțiunile și majorările prevăzute de lege.

Odată cu intrarea în vigoare a contractelor colective de muncă se abrogă orice reglementări contrare prezentei Hotărîri.

Prim-ministru,
PETRE ROMAN

*) Preluată din revista „Economistul” nr. 63, 8-11 februarie 1991.

CREDITE AGRICOLE

Banca Agricolă acordă credite populației în temeiul a două acte normative:

1. Decretul-lege 43/1990, ce reglementează acordarea de credite producătorilor particulari în vederea realizării de producții vegetale și animale, precum și pentru activitatea de mică industrie și prestări de servicii. Pentru obținerea unor asemenea credite, doritorii trebuie să depună la bancă: cerere tip de solicitare a creditului; adeverință de stare materială de la primăria din localitatea de domiciliu, eliberată pe baza registrului agricol; dovadă că persoana are posibilitatea de cazare a animalelor, precum și de asigurare a hranei pe timpul sezonului rece; prezentarea de garanții materiale care să demonstreze posibilitatea girării sumei solicitate a fi creditată. Dacă creditul este acordat, beneficiarul său are obligația de a justifica în 30 de zile folosirea creditului în scopul pentru care a fost solicitat. Dacă creditul se solicită pentru construcția de adăposturi pentru animale, mai sînt necesare: autorizația de construcție; planul construcției și un aviz care să estimeze cheltuielile. Credite mai pot fi solicitate pentru cumpărarea de stupi, remorci agricole, tractoare, atelaje, unelte agricole etc. Termenul maxim de rambursare a creditului este de 5 ani.

2. Decretul-lege 54/1990, ce reglementează posibilitatea acordării de credite pentru asociații familiale; persoane fizice care prestează activități independente în temeiul actului normativ amintit. Decretul în ansamblu vizează stimularea modului de satisfacere a cerințelor de bunuri și servicii, folosind eficient resursele materiale și forța de muncă. Pentru obținerea unor asemenea credite se vor prezenta băncii: autorizația legală de funcționare; calculul estimativ al eficienței economice; acte doveditoare a existenței unui cont deschis la bancă și să constituie garanții pentru rambursarea creditului (gaj, garanți, ipotecă etc.). Banca are dreptul să verifice ori de câte ori consideră necesar existența bunurilor procurate prin creditare, modul de administrare, conservare și folosire a lor. Beneficiarul de credite nu poate înstrăina bunurile cumpărate cu sumele credite și nici cele cu care a garantat rambursarea înainte de restituirea către bancă a creditului integral. Creditul trebuie rambursat la termenele scontate și pentru acordare banca percepe dobîndă.

Banca Agricolă acordă credite și societăților comerciale ce funcționează în baza legilor 15 și 31, care au cont deschis la această bancă.

FRAIERUL ȘI VALUTA

Dacă nu ai prieteni în Vest, dacă nu faci afaceri la bursă neagră și ai nevoie, totuși, de valută pentru turism sau pentru altceva, ești obligat să cumperi de la cei care o vînd la colț de stradă. Sibiienii care au apelat la asemenea „servicii” au avut nu de puține ori surprize. Vă prezentăm cîteva dintre ele:

• Doamna Ana D. s-a dus într-o zi la piața de vechituri pentru a schimba în valută 52.000 lei, în vederea efectuării unei vizite în Germania. A găsit un „comersant”, care a oferit mărci cu 65 de lei (întimplarea s-a petrecut în septembrie trecut). Bîșnițarul a invitat-o pe cumpărătoare într-un loc mai ferit, fiindu-i „frică de poliție”. Acolo i-a dat pachetul de „mărci”, prins cu un mic elastic, contra a 52.000 lei, după care s-a pierdut în mulțime. După un timp, Ana a renumărat banii și a constatat că a dat atîtea zeci de mii pentru... o bancnotă

de 100 de mărci și 12 bancnote de 100 de lei. • Dl. Adrian S. a dat un anunț în ziar că dorește să cumpere valută. Telefonice a fost contactat de un bărbat care i-a propus marca cu 55 de lei, dacă cumpără o sumă mai mare. Adrian a convenit să cumpere 2.000 de mărci, și ofertantul a venit să-l contacteze în fața blocului. Șmecherul a sosit cu un taxi, pe care Adrian l-a reținut pentru a-l duce la gară (tocmai pleca într-o delegație). S-au retras pe bancă și... s-au schimbat 110.000 lei pe o bancnotă de 100 de mărci și 24 bancnote de 100 de lei. Șoferul de taxi a declarat că pe tot timpul cursei taxiul a fost urmărit de o mașină BMW de culoare albastru-metalizat, care probabil asigură protecția infractorului. Declarația șoferului concordă cu aceea a soției acestuia, care a observat din balcon același lucru.

În ambele cazuri, reclamațiile depuse la poliție au declanșat anchete vaste, care au durat luni de zile pentru identificarea infractorilor. Pentru fiecare caz dîncolo de răspunderea penală a celor în cauză, rămîne un semn de întrebare: cei ce apelează la asemenea servicii nu sînt conștienți că o clipă de neatenție poate costa economiile de o viață?

Rank - Xerox plusează

Surse neconfirmate oficial afirmă că săptămîna trecută piața neagră a valutei la București a suferit fluctuații masive, datorită nerespectării de către Guvern a datei anunțate pentru începerea licitației dolarului. Se pare că firma Rank-Xerox și-a retransformat o parte din sumele în lei din cont în dolari S.U.A., participînd la o licitație de valută organizată ad-hoc. Aceleași surse neoficiale afirmă că întregul stoc licitat a fost cumpărat de către firmă la paritatea de 1 dolar = 440 lei. Este posibil ca aceasta să fie cauza urcării rapide a dolarului pe „piața neagră” a Capitalei la 300-330 lei în zilele trecute. „Bursa” sibiană a înregistrat doar tangențial fluctuații sensibile.

Dicționarul economiei de piață

ACȚIUNE — hîrtie de valoare negociabilă la bursă, dovedind participarea deținătorului la capitalul societății pe acțiuni care a emis-o și pe baza căreia deținătorul primește o parte corespunzătoare din beneficiul societății în cauză. Acțiunile sînt de multe feluri: **nominative** — au înscrise pe ele numele deținătorului; **la purtător** — nu au înscrise nici un nume și pot fi vindute fără formalități; **ordinare** — care au dreptul la obținerea anuală a unei părți procentuale din profitul net, în funcție de valoarea acțiunii față de capitalul social; **privilegiate** — care dau dreptul la dividende fixe, indiferent de mărimea profitului realizat.

(După C. Kirițescu, Moneda — Mică enciclopedie, București, 1981)

Coșul valutar de la Zürich

Știe toată lumea că echivalența oficială leu-dolar (cursul oficial de revenire) este de 35 lei/dolar. Însă doar prea puțini știu că leul nu are o cotare fixă, ci una variabilă, în funcție de evoluția monedelor din „coșul valutar” de la Zürich, care are următoarea componență: dolarul (40%), marca (25%), francul francez (10%), lira sterlină (10%), francul elvețian (10%) și lira italiană (5%). Cotarea în acest fel a leului a fost stabilită prin Decretul-lege 44/1990. Pe piața de la Zürich, în principiu, cursurile de revenire se pot modifica zilnic, în timp ce cursul oficial de revenire pentru moneda românească variază săptămînal. Pornind de la această bază, se calculează cursul oficial de revenire față de celelalte valute. Cei interesați de aceasta, pot consulta zilnic un tabel detaliat la sediul Băncii Comerciale, biroul „schimb valutar” (între orele 8-13).

Pină și Sfintele Sărbători stau la noi sub semnul dolarului

Întreprinderea Cinematografică

angajează, în condițiile legii:

- JURIST (probleme juridice, personal, salarizare, organizarea muncii)
- MAGAZINER sau MAGAZINER PRINCIPAL

Informații : str. Nicolae Teclu nr. 41, Tel.: 1 53 19; 1 52 76

— 52 —

Școala de Soferi Amatori Sibiu

recrutează urgent candidați pentru trimiterea la București la cursul de autorizare INSTRUCTOR CONDUCERE AUTO CATEGORIA „B”.

Relații suplimentare la telefon 1 78 75.

— 53 —

Cooperativa „Progresul” Sibiu

str. Moara de Scoară nr. 10

angajează urgent

- CONDUCĂTOR AUTO gradele B-C-E.

— 54 —

PROGRAMUL TV

JOI, 21 FEBR. 1991

10,00 Actualități. 10,10 Horoscopul zilei. 10,20 Video-săptămână. 12,00 Ora de muzică. 13,00 Interferențe. 13,30 Avangarda. 13,40 Varietăți internaționale. 14,00 Actualități. 14,10 Mondo-muzică. 14,30 Ca-

leidoscop cetățenesc. 15,00 Pre-universitară. 15,30 Teleșcoală. 16,00 Arte vizuale. 16,40 Muzica pentru toți. 17,00 Limba noastră. 17,30 Pro Patria. 18,30 Piața și banii dumneavoastră. 19,00 Știința în lume. 19,35 Desene animate. 20,00 Actualități. 21,00 „Dallas” (Serial. S.U.A.). Ep. 1. 21,50 Reporter '91. 22,25 Pur și simplu muzică: Sammy Davis jr. 22,45 Simpozion. 23,45 Actualități.

Așa cum am anunțat, revenim cu amănunte referitoare la discuțiile purtate marți între liderii sindicali cefești și ministrul de stat Ion Aurel Stoica, la Iași.

Spicim citeva fragmente din luarea de cuvânt a domnului ministru Ioan Aurel Stoica: „Nu pot să dau nici măcar senzația că mă aflu în fața dumneavoastră pentru a vă mitui să respectați o Hotărâre a Curții Supreme de Justiție”. „Există temeiuri să se reînțelească lucrul. Două din cele trei revendicări cuprinse în telegramă au fost soluționate. Acestea au fost drepturi legale. În ceea ce privește al 13-lea salariu, Ministerul și Departamentul nu au avut resurse, și s-au pus fonduri la dispoziția guvernului din rezerva centrală a administrației de stat. Cea de-a treia problemă este găsirea soluției de acordare a unor drepturi bănești, frustrate din anii 1986-1989. Sint imputernicit de dl. Petre Roman să vă spun sincer că cel târziu în 10 martie vom discuta un proiect de act normativ, prin care vom încerca să soluționăm această problemă prin bonuri de valoare”.

„Să fim lucizi. Calea pe care se merge la ora actuală nu e cea care să soluționeze problema”.

„Cele trei puncte pentru rezolvarea situației sint:

Greva cefeștilor — dialog ratat

● Marți s-au reluat la Iași discuțiile dintre liderii sindicali și reprezentanții guvernului. ● Încă o încercare a guvernului ratată. ● Greva continuă. ● Guvernul își menține poziția de fier. ● Iașii protestează împotriva modului ambiguu de exprimare a poziției guvernului. ● Cefeștii de la Iași au primit marți al 13-lea salariu. ● Televiziunea a fost invitată să părăsească sala. ● Alianța Sindicală își asumă rolul de a rezolva cele 20 de puncte în favoarea tuturor lucrătorilor cefești.

1. Să faceți o declarație publică pentru încetarea grevei și reluarea lucrului pe baza Hotărârii Curții Supreme de Justiție.

2. Continuarea discuțiilor cu regionalele, departamentele și ministerul pentru soluționarea problemelor din protest.

3. Dispoziția și angajamentul guvernului, care va acorda tot sprijinul pentru soluții de rezolvare în condițiile respectării primelor solicitări.

Cu privire la această poziție, liderii sindicali au subliniat că puterea de decizie pentru încetarea grevei o au cei care au declanșat greva, ei fiind numai purtătorii de cuvânt ai celor care au formulat revendicările și și-au dat adeziunea la grevă, și că lucrul nu se poate relua în condițiile actuale de oboseală și stress datorită tergiversărilor și stării tehnice precare a bazei materiale.

În partea a doua a ședinței, dl. ministru Stoica s-a retras,

Mica publicitate

PIERDERI

● Pierdut buletin de identitate și legitimație eliberată de I.P.A. Sibiu, pe numele Bena Ilie Simion. Le declar nule. (2967)

● Pierdut legitimație pe numele Milaș Maria, eliberată de Întreprinderea „13 Decembrie” Sibiu. O declar nulă. (2969)

● Pierdut contract de închiriere I.L.L., pe numele Popovici Viorica. Il declar nul. (2970)

● Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de I.R.E. Sibiu pe numele Babițiu Adrian. O declar nulă. (2972)

● Pierdut contract închiriere locuință pe numele Aurand Margareta. Il declar nul. (2973)

CUMPĂRARI

● Cumpăr urgent: radiocasetofoane, televizoare, numai cu circuite sau tranzistorizate, defecte, pentru piese de schimb. Telefon 7 36 18/Sibiu. (2966)

OFERTA DE SERVICIU

● Inginer autorizat execută la domiciliul clientului adaptare sonor pentru televizoare color străine. Telefon 3 31 26. (2971)

VÎNZARE

● Vind însciriere Dacia din decembrie 1986 pe valută. Telefon 4 33 28.

Concurs internațional de schi

Duminică, 24 februarie, va avea loc la Miercurea Ciuc, pe pârta de la Șuta, un concurs internațional de schi-maraton, dotat cu premii în obiecte și bani, în organizarea redacției ziarului „UJ SPORT”. Relații suplimentare la telefon 958 1 59 40.

MAPAMOND

Polemica Elțin — Gorbaciov. La televiziunea sovietică într-o transmisie în direct, B. Elțin a spus tăios și cu franchețe: „Din '85 am avertizat că Gorbaciov înșală poporul. Acum cîțiva ani, în 1987, am avertizat că are o tendință de conducere personală”. Niciodată Elțin n-a mai lansat un atac atît de direct în fața unui auditoriu atît de mare. Soția fostului președinte al Somaliei, Siad Bare a sosit marți la Cairo, împreună cu 29 membri ai familiei în

drum spre Roma, venind din Kenya. Atentat în India. În apropiere de Delhi a explodat marți o bombă într-un autobuz, provocînd moartea a 10 persoane și rănirea a 30. Vinovații se consideră a fi separatiștii sik, ce luptă pentru independența Punjabului. Comunitatea Europeană a deblocat 140 milioane de dolari ca ajutor pentru România și Bulgaria, precum și 350 milioane dolari pentru U.R.S.S. România va primi în acest an numai 1 milion tone de petrol din U.R.S.S. într-un moment cînd producția de petrol este în scădere.

Rubrică de Emil PORIME

Războiul din Golf

Președintele Statelor Unite a respins planul de pace în Golf propus de Kremlin. Bush a afirmat că propunerile Kremlinului se îndepărtează de condițiile impuse de Washington, pentru încetarea focului armat. Fără a dezvălui detalii asupra inițiativei sovietice Bush a spus că a examinat propunerile și a comunicat lui Mihail Gorbaciov în mod deschis părerea sa despre planul sovietic. Președintele a adăugat: „În ceea ce mă privește sint excluse negocierile și concesiile cu privire la cererea vizind totala retragere a forțelor irakiene din Kuweit”.

Premierul britanic John Major a respins și el propunerile sovietice. Major a afirmat că nu s-a întîmplat încă nimic care să-i determine pe aliați să adopte o încetare a focului. Premierul a mai spus că dacă președintele Saddam Hussein dorește să evite o bătaie terestră atunci trebuie să se retragă imediat și necondiționat din Kuweit. Ministrul italian De Michelis a afirmat, dimpotrivă, că planul de pace sovietic merită să fie luat în considerare chiar dacă este respins de partea americană. Potrivit lui, eventuala retragere necondiționată a Irakului din Kuweit face inutilă continuarea operațiunilor militare ale coaliției an-

ti-irakiene. La rîndul său, ministrul afacerilor externe francez Dumas a declarat că nu a înțeles decît pe jumătate de ce au respins americanii planul, ținînd seama de faptul că sovieticii nu cuprind detalii legate de data și durata retragerii irakiene.

● Moscova. Ministrul de externe sovietic a declarat că nu consideră luarea de poziție a președintelui Bush drept o respingere a planului de pace sovietic. El a spus că propunerile au fost adresate Irakului așa încît Bush a respins un plan care nu-i era adresat. Totodată a relevat că ministrul de externe Tarik Aziz este așteptat înapoi la Moscova cu răspunsul Bagdadului. Șeful diplomației sovietice a declarat în Sovietul Suprem că Moscova nu face un joc dublu în conflictul din Golf și dorește retragerea Irakului din Kuweit, dar vizează totodată soluționarea politică a conflictului astfel încît pierderile de vieți omenești să fie minime. El a mai spus că orice soluționare a crizei trebuie să ducă la restabilirea independenței și suveranității Kuweitului și să garanteze prosperitatea continuă a Irakului.

Purătorul de cuvînt al lui Mihail Gorbaciov, Ignatienko a criticat așteptata ofensivă terestră aliată împotriva Irakului, spunînd că este vorba despre o acțiune ce va provoca numeroase victime și enorme distrugerii. Ignatienko a adăugat că Moscova va încerca să prevină o astfel de evoluție.

Bonn. Ministrul de externe al Iranului a ținut o conferință de presă în care și-a exprimat opinia că Irakul este gata să se retragă necondiționat din Kuweit. El a bazat această acțiune pe rezultatele convorbirilor avute duminică la Teheran cu omologul său irakian. El a fost informat de Tarik Aziz că guvernul său nu crede că retragerea din Kuweit trebuie să fie condiționată de alte probleme cum ar fi cea a palestinienilor. Aziz a subliniat că Irakul dorește discutarea acestor probleme, dar că nu este vorba de condiții. Ministrul de externe iranian a mai spus că orice soluționare politică a războiului din Golf trebuie să includă retragerea trupelor străine din regiune.

Washington și Riad. Președintele Bush a informat un grup de kongresmeni că pregătirile în vederea ofensivei terestre, cu scopul expulzării irakienilor din Kuweit, decurg conform planului. Poziția americană asupra rezoluției Consiliului de Securitate al O.N.U. a rămas neschimbată. În acest timp forțele aliate continuă pregătirile ofensivei terestre, care este iminentă.

Informații culese de Radu DUMITRU

angajații C.F.R. și se va ocupa Alianța Sindicală.

● Socotim că e necesar să se rediscute Legea 15, cu privire la care protestăm”.

Telegrama este semnată de Comitetul director al Alianței Sindicale de la Iași.

S-a făcut precizarea că începînd de marți, lucrătorii C.F.R. au primit al 13-lea salariu la Iași.

La telegrama amintită dl. ministru Doru Pană a ținut să răspundă printr-o altă telegramă, din cuprinsul căreia reținem:

„Comisia ministerială apreciază trimiterea telegramelor cu un act neloyal, de dezinformare și instigare la grevă generală”.

„Dorim să informăm personalul din căile ferate, mass-media și cetățenii că dialogul nu a fost întrerupt și guvernul participă în continuare la soluționarea situației”.

Marți, în Parlament, liderii fesenști au ținut să dovedească, dacă mai era nevoie, cîte cuvinte în limba română cunosc, blamîndu-i în interpelările lor pe cefești și încercînd să le pună, încă de pe acum, în cîrcă pagubele produse economiei naționale și călătorilor, datorită drepturilor „fanteziste” pe care le invocă!

Dl. ministru Doru Pană a declarat că dialogul rămîne deschis.

Gabriela BALAN